

Μαρίκα Θωμαδάκη (καθηγήτρια σημειολογίας του θεάτρου στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας)
“Η Μαίρη Βιδάλη ξεδιπλώνει τις πτυχές της ηρωίδας υιοθετώντας ένα τελετουργικό αργού βηματισμού και επαναλαμβανόμενων στερεότυπων κινήσεων στο χώρο. Η έκφραση του προσώπου της γαντζωμένη στη χαλκομανία μιας μάσκας, έλλογα σμιλεμένης από την ηρωίδα – ηθοποιό για να καταδείξει, εντέλει, το αμετάκλητο της επόμενης πράξης και το αμετακίνητο του προσανατολισμού των σκέψεων και των συναισθημάτων της ηρωίδας. Η κ. Βιδάλη φωτίζει εωσφορικά την Έντα και της δίνει την ποθητή ολοκλήρωση δημιουργώντας σε κάθε αλλαγή σκηνής ένα βαρύ φορτίο αναμονής του τελικού συμβάντος. Από τη στιγμή που εμφανίζεται, στην αρχή της πλοκής, η Μαίρη Βιδάλη, ο θεατής αισθάνεται ένα πάγωμα, σαν να βρίσκεται μπροστά στα θέσφατα της Πυθίας.

Το προσωπίο – πρόσωπο της ηθοποιού εγγράφει το βιασμό ενός χρησμού και θέτει σε λειτουργία το διάλογο με το τραγικό. Στη μακρά, πολυσήμαντη καριέρα της Μαίρης Βιδάλη προστίθεται ο ρόλος αυτός της Έντα Γκάμπλερ σαν για να κινήσει τα νήματα μιας νέας εποχής για την ηθοποιό. Πιστεύω ότι η δημιουργία της Έντα στο θέατρο ‘Παντομίμα’ είναι ένας ρόλος – σταθμός όπως υπήρξε, θυμάμαι, και ο ρόλος της στο ‘Πόθοι κάτω από τις λεύκες’ του Ο’ Νιλ.”

Ηλίας Μαλανδρής (σκηνοθέτης – μεταφραστής) “Όμως κακά τα ψέματα, το βάρος της Έντας Γκάμπλερ είναι κυρίως στον ώμο της πρωταγωνίστριας. Παρακολουθώ αρκετά χρόνια τώρα την πορεία και ιδιαίτερα τις επιλογές της Μαίρης Βιδάλη. Στην αρχή λέγαμε _Α, καλά η Ιφιγένεια της πάει, αργότερα της πήγαινε και η Αντέλα, όταν έπαιξε την Στέλλα Βιολάντη όλοι είπαν _Μα είναι γραμμένο πάνω της, κι έπειτα έγινε η Ρεγγίνα, η Ιζαμπέλ, η Βεατρίκη, η Αντιγόνη, η Φαίδρα, η Κατερίνα, η Θεοφανώ και αίφνης ανακαλύπτουμε πως κάθε ρόλος είναι μια προσωπική υπόθεση, απόλυτα μελετημένη σαν γνήσια καλή μαθήτρια, με ανεπτυγμένα τα αισθητήρια κέντρα της, επιστρατεύει την ευαισθησία της μα αναπτύσσει ολοένα μια τεχνική που σε κάνει να εκπλησσεσαι. Γιατί την Βιδάλη την εκτιμώ πολύ. Γύρισε στην ευκολία την πλάτη της με θράσος, αποκήρυξε πολύ γρήγορα ότι έχτισε με μάχες στο παρελθόν κι αποφάσισε να υπηρετήσει το ρεπερτόριο ενός θησαυρού όταν άλλες συναδέλφισές της ούτε υποπεύονται ότι υπάρχει ακόμα. Και ότι κάνει δεν είναι στρωμένο τραπέζι, ότι έχει αποκτήσει το οφείλει στις δικές της δυνάμεις δεν έχει μεγάλες σκηνές ιδιόκτητες να αλωνίζει ούτε σκηνοθέτες στην ποδιά της να της προσφέρουν ρόλους. Ιδιαίτερα στην Έντα έκανε αυτό που δεν θα αποτολμούσε καμιά από όσες το έπαιξαν. Φανέρωσε τον ρόλο στην πρώτη εμφάνιση, μας έδειξε απ’ την αρχή την ερμηνεία που επέλεξε να δώσει στην ηρωίδα της, έμενε μόνο να την στηρίξει, και την στήριξε, ούτε στιγμή δεν απομακρύνθηκε από την Έντα της. Είχε το πάθος και το πείσμα, είχε την αγάπη μέσα από την σχιζοφρένεια και την διαστροφή, ταυτόχρονα είχε την τρυφερότητα και την αγνότητα του παιδιού, είχε όμως και την σκληρότητα του παιδιού κι επιτέλους ήταν μια Έντα για την οποία αξίζει κανείς και να πεθάνει. Για μια ακόμα φορά η Μαίρη διάλεξε το δύσβατο μονοπάτι γιατί όταν σοκάρεις τον θεατή στο πρώτο λεπτό πρέπει να διατηρήσεις το σοκ αυτό ως το τέλος αλλιώς ο θεατής πλήττει. Η Μαίρη όχι μόνο περπάτησε πάνω στο τεντωμένο σχοινί αλλά παρέσυρε και το κοινό σ’ αυτή την ακροβασία, επιστρατεύοντας στην ερμηνεία της και χιούμορ σε μια εξαιρετικά δύσκολη ισορροπία. Αλλά φίλοι μου μόνο τότε αξίζει να πηγαίνει κανείς στο θέατρο όταν η κάθε παράσταση είναι μια εμπειρία κι όχι μόνο δυο ώρες που πέρασαν. Κι αυτό το δικαίωμα και το προνόμιο αλλά και την υποχρέωση τα έχει μόνο ο θεατρίνος αυτός που θα συγχρονίσει την ανάσα του με του θεατή και θα τον τραβήξει από τα μαύρα βάθη της ζωής, στη λύτρωση της τέχνης. Είχα την τύχη να δω στο νεοελληνικό θέατρο δυο σπουδαίες θεατρίνες που αναμετρήθηκαν με τον ρόλο. Η Τζένη ήταν ζοφερή και η Έντα της σου έπιανε την ανάσα. Αυτή η σπουδαία κωμικός έκανε το λάθος όταν έπαιζε ένα δράμα να παίζει το δράμα χωρίς να σου αφήνει τα περιθώρια για αναπνοή, ήταν μια μαύρη αράχνη. Στην άλλη άκρη η Έλσα, η Έντα της είχε την βασιλική μεγαλοπρέπεια, κάπως έτσι πρέπει να την έπαιξε και η Αρώνη παλιότερα, όμως η Έλσα διέθετε ένα τέλειο φωνητικό όργανο που σε μαγνήτιζε, ο ήχος της αράχνης που σε προσκαλεί σε έναν σκοτεινό χορό απ’ όπου δεν θα βγεις ζωντανός. Θυμάμαι ότι η Έλσα μου πήγαινε πιο πολύ σε σχέση με την Τζένη. Η Μαίρη ήταν σαφώς πιο γήινη παρόλο που

δότησε τον ρόλο μέσα από κλασικές φόρμες ήταν πιο σύγχρονη πολλές φορές μοντέρνα και για αυτό η Έντα της ήταν πιο τολμηρή. Τελικά νομίζω πως δεν θα πεις πως ήταν πιο κοντά στην Έντα, γιατί ήταν η ίδια η Έντα. Δύσκολα μετά από την Μαίρη θα έβλεπα κάποιαν άλλη να παίζει αυτό το ρόλο. Ας τα βλέπουν αυτά οι ειδικοί. Το θεατράκι της Κυψέλης έβαλε τα γυαλιά στο Εθνικό και σε όλες τις φετινές παραγωγές του. Σύμφωνα πάντα βέβαια με την δική μου εκτίμηση.”